

Jsme pro mír - jsme s lidmi: Teď jde o to (se) vy/držet, i když (už) nejsme jednotní

Lidský mozek je do tří dnů schopen dostat se z prvotního šoku. Přizpůsobí se do jisté míry změněným okolnostem, i kdyby to znamenalo žít vzhůru nohama. Platí i jiné zákonitosti: Spontánní vlna solidarity opadáva do týdne až měsíce. Nasazení prvních dnů přináší únavu a plynoucí čas nese rozčarování. Ukazuje, jak se lišíme.

Přítom teprve teď začne záležet na každém a na spolupráci. Teď se **rozhodujeme pro dobré spolužití**. Společný cíl se neztratil: **Chceme žít v míru**.

Naše situace jsou nesdělitelně jiné – například:

- * Chceme odejít do války bojovat: druzí nám říkají, že jsme blázni, další, že jsme hrdinové.
- * Dobrovolnický tlumočíme a ujišťujeme příchozí, že bude líp: ve strachu přítom čekáme na každou zprávu o svých blízkých na Ukrajině a v Rusku. A bojíme se, jak se jednota proti zlu začne rozpadat.
- * Ubytováváme běžence: Jsme odměňováni vděčností. Nebo: Jsme v rozpacích nad jejich nároky.
- * Neubytováváme běžence: Cítíme se provinile. Nebo: Víme, že naše možnosti jsou jinde.
- * Využijeme toho, že se teď dá snáze dostat k vízu. Nebo: Ničí nás podvádění a nespravedlnost.
- * Hlasujeme pro vyloučení ruských institucí z evropských svazků, má to velkou symbolickou hodnotu. Nebo: Ujišťujeme ruské vyloučené kolegy, že se na našem dobrém vztahu k nim nic nemění. Máme o ně strach.
- * Čekáme na sdělení představitelů vlády. Nebo: Rychle běžíme vypnout televizi či rozhlas.
- * Upínáme pozornost k práci, jarní zahrádce, k vlastnímu zdraví, školnímu prospěchu dětí. Nebo: Nic z toho v tuto chvíli nedává smysl.
- * Doufáme, že konečně budeme mít dost zaměstnanců. Nebo: Bojíme se nezaměstnanosti.

Máme přítom mnoho společného – například:

- * Dovedeme se přizpůsobit i válce, a přítom neztratit přesvědčení, že válka je zlo.
- * Druhému do hlavy nevidíme, a přítom ve vteřině rozpoznáme, že potřebuje pomoc.
- * Děláme, co ve své situaci můžeme dělat. A můžeme uznat, že druhý je na tom podobně.
- * Hádáme se někdy i proto, že je to v tu chvíli lepší než bezmoc.

Co nám všem může pomoci? – například:

- * **Střídání odstupu a nasazení, radosti a vážnosti:** Soucitíme ve chvílích, kdy je to třeba. Radujme se, kdy to jde. Tancovat a zpívat umějí všechny národy. Odstříhnout se na chvíli od všeho také.
- * **Udržení/nastavení řádu v každodennosti přes pochyby o smyslu:** Každodenní zvyky a běžná práce udržují odhodlání a zázemí pro dlouhou cestu. Vždyť přece „dělání všechny smutky zahání“.
- * **Vědomí, že můžeme něco ovlivnit, i kdyby jen sami sebe:** Když si druhý nechce nandat nebo sundat roušku, můžeme se pohádat, můžeme se usmát, je to naše volba. Trpělivost také.
- * **Vědomí, že něco neovlivníme:** „Všichni jsme v rukou Božích,“ je jedno z možných vyjádření. Pro věřící i nevěřící zůstává **naděje, touha a vděčnost**. Lidská velikost tváří v tvář utrpení.
- * **Dovednost říct si o pomoc:** Pokud už jsou naši blízcí a kamarádi přesyceni, můžeme zavolat na některou z pomáhajících linek. Bývají tam i v noci a mívají další potřebné kontakty.
- * **Dovednost pomoci:** Základem pomáhání je klid, porozumění, informace, kontakt s blízkými. Jde to.
- * **Zodpovědnost za roli a úkol, který v ní máme:** Například, pokud jsme veřejnou osobou (novinářem, politikem, vědcem), netvrďme s naprostou jistotou věci, které jistě nemůže vědět nikdo.
- * **Sdílení zodpovědnosti: Spolupracujme!** Dva jsou mnohonásobně víc než jeden.

Naše situace jsou nesdělitelně jiné. Proměňují se ale a my s nimi. Učíme se.

Můžeme výsledně sobě i druhým více porozumět. I jako společnost se posilujeme tím, co děláme a uděláme. Už teď jsme hrdí na reakci prvních dnů. Už teď víme, že za pár dní se opět budeme ohlížet.